

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินผลการปฏิบัติงาน เมื่อมีการปฏิบัติงานแล้ว โดยมุ่งที่จะศึกษาถึงผลของการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพื่อการวิจัยทางการเกษตรในงบประมาณ 2528-2529 และเพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และมีความสมบูรณ์ตามเกณฑ์มาตรฐานการวิจัยทั่วไป ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวิธีการศึกษาวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

ข้อมูลและแหล่งที่มาของข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ข้อมูลและแหล่งที่มาของข้อมูลมีดังนี้

1. ข้อมูลทางทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ บทความ และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลในส่วนนี้ได้จาก สำนักงานงบประมาณ สภาวิจัยแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมส่งเสริมการเกษตร กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากนักวิจัยทางการเกษตรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โครงการวิจัยทางการเกษตรที่ได้รับความจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการวิจัยทางการเกษตรในช่วงปีงบประมาณ 2528-2529 จำนวนทั้งสิ้น 1,713 โครงการ ประกอบด้วยโครงการวิจัยกสิกรรม 1,312 โครงการ โครงการวิจัยปศุสัตว์ 87 โครงการและโครงการวิจัยประมง 314 โครงการ¹

2. การสุ่มตัวอย่าง (Sampling)

การสุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งโครงการวิจัยทางการเกษตรออกเป็น 3 สาขา ดังนี้คือ

- 2.1 สาขาวิจัยกสิกรรม
- 2.2 สาขาวิจัยปศุสัตว์
- 2.3 สาขาวิจัยประมง

การคัดเลือกโครงการแต่ละสาขาจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นร้อยละ โดยแบ่งโครงการในแต่ละส่วนออกเป็นกลุ่มย่อยตามลักษณะงานวิจัยและในแต่ละกลุ่มย่อยจะแบ่งออกตามขนาดของโครงการโดยในช่วงปีงบประมาณ เป็นตัวแบ่งดังนี้

สาขาวิจัยกสิกรรมแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยตามลักษณะงานวิจัย 4 กลุ่ม

วิจัยพืชไร่

วิจัยพืชสวน

วิจัยปศุสัตว์และ เกษตรเคมี

วิจัยโรคพืชและกีฏวิทยา

สาขาวิจัยปศุสัตว์แบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยตามลักษณะงานวิจัย 2 กลุ่ม

วิจัยสัตว์บาล

วิจัยสัตว์แพทย์

¹ กองแผนงาน กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สาขาวิจัยประมงแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยตามลักษณะงานวิจัย 3 กลุ่ม

วิจัยน้ำจืด

วิจัยน้ำกร่อย

วิจัยทะเล

แต่ละกลุ่มที่ถูกแบ่งออกตามลักษณะงานวิจัยแล้วจะนำมาแบ่งตามขนาดของโครงการโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

โครงการขนาดเล็ก คือ โครงการที่ใช้งบประมาณในการดำเนินงาน
อยู่ในช่วง 1,000-50,000 บาท

โครงการขนาดกลาง คือ โครงการที่ใช้งบประมาณในการดำเนินงาน
อยู่ในช่วง 50,001-500,000 บาท

โครงการขนาดใหญ่ คือ โครงการที่ใช้งบประมาณในการดำเนินงาน
อยู่ในช่วง 500,001 บาทขึ้นไป

เมื่อแบ่งโครงการแล้วจะทำการคัดเลือกตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดของสาขาย่อย เป็นสัดส่วนตามจำนวนร้อยละของจำนวนประชากรในแต่ละสาขาวิจัย จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จนได้ขนาดตัวอย่างตามที่ต้องการ ผลจากการสุ่มตัวอย่างได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 414 โครงการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

สาขากสิกรรม

ขนาด เล็ก	จำนวน	274	โครงการ
ขนาดกลาง	จำนวน	40	โครงการ
ขนาดใหญ่	จำนวน	3	โครงการ

สาขาปศุสัตว์

ขนาด เล็ก	จำนวน	30	โครงการ
ขนาดกลาง	จำนวน	4	โครงการ
ขนาดใหญ่	จำนวน	-	โครงการ

สาขาประมง

ขนาดเล็ก	จำนวน	46	โครงการ
ขนาดกลาง	จำนวน	15	โครงการ
ขนาดใหญ่	จำนวน	2	โครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักวิจัยที่มีผลงานวิจัยแล้วเสร็จ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์เบื้องต้นคือ การเผยแพร่และการนำไปใช้ การสร้างแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้รับการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้แบบสอบถามมีความเหมาะสม และมีเนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีทั้งสิ้น 8 ข้อ มีทั้งคำถามปลายปิด ที่กำหนดคำตอบไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ตอบเลือกข้อความที่ใกล้เคียงกับความจริงที่สุด และคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบเติมข้อความที่ต้องการตอบในช่องว่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลผลิตผู้วิจัยได้ทำการสำรวจและรวบรวมจากเอกสารสรุปผลการดำเนินงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์เบื้องต้น ผู้วิจัยใช้การทอดแบบสอบถามทางไปรษณีย์ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มส่งแบบสอบถามเมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2536 ในการนี้ผู้วิจัยได้ปิดแอสคัมป์ละจำนวนของจดหมายส่งคืนให้ผู้ตอบ เรียบร้อย และมีการทำบัญชีผู้ตอบเพื่อความสะดวกต่อการติดตามในรอบต่อไป หลังจากส่งแบบสอบถามชุดแรกไปแล้วประมาณสามสัปดาห์ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 61 ชุด คิดเป็นร้อยละ 31.12 ของขนาดตัวอย่างซึ่งยังไม่เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงทำการสำรวจบัญชี

รายชื่อผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามและได้ส่งแบบสอบถามกลับไปอีกครึ่งหนึ่งประมาณปลาย เดือน มีนาคม 2536 ในครั้งนี้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 39 ชุด เมื่อได้รวมกับ แบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมาในครั้งแรกแล้วคิดเป็นจำนวนทั้งสิ้น 100 ชุด หรือร้อยละ 51.20 ของขนาดตัวอย่าง ซึ่งก็ยังไม่มีเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ ตั้งในประมาณต้น เดือนพฤษภาคม 2536 เมื่อแน่ใจว่าจะไม่มีผู้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาอีกแล้ว ผู้วิจัยจึงทำ การสำรวจวิจัยรายชื่อผู้ตอบอีกครึ่งหนึ่ง จากนั้นจึงทำการติดต่อกับนักวิจัยกลุ่มตัวอย่างที่ยัง ไม่ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมา เพื่อขอสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ และสามารถติดต่อขอ สัมภาษณ์ได้อีก 45 ราย เมื่อรวมกับแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาใน 2 ครั้งแรกแล้วได้ แบบสอบถามทั้งสิ้น 145 ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ 73.97 ของขนาดตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัย เชื่อว่า เพียงพอที่จะใช้เป็นตัวแทนของประชากรในการวิเคราะห์ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมาแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการแจกแจงราย ละเอียดของข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ (percentage) จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย วิธีการพรรณนาวิเคราะห์เป็นหลัก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย